

A/A Sr. Antoni Plasència i Taradach
Director General de Salut Pública
Departament de Salut
Generalitat de Catalunya

Benvolgut Sr.

Mitjançant el Real Decret 2210/1979 de 7 de setembre, es varen transferir a la Generalitat de Catalunya funcions i competències en quant l'acció pública sanitària es refereix, entre elles les que, en relació amb la Policia Sanitària Mortuòria, atribuïa el Decret 2263/1974 de 20 de juliol als Organismes de l'Administració de l'Estat.

Així, per Decret 297/1997 de 25 de novembre (DOGC n° 2528; 28/11/97), s'aprova a Catalunya, el Reglament de Policia Sanitària Mortuòria. En aquest Reglament s'inclouen normes de policia sanitària aprovades en el Decret 250/1987 de 7 de juliol (DOGC n° 878; 17/08/87) que determinen, entre altres, les **mesures necessàries per a salvaguardar la salut pública**.

En aquest Reglament, entre altres elements innovadors, s'estableix la supressió de les llistes de tanatòlegs existents en les Delegacions Territorials del Departament de Sanitat, permetent a la família del difunt la lliure elecció del **metge** que hagi de realitzar les pràctiques d'embalsamament, conservació transitòria i tanatoplàstia, i que **es responsabilitza** del resultat de les mateixes, sense perjudici de la facultat inspectora de l'Administració.

En aquest Reglament es defineix com a **Pràctica Sanitària sobre un cadàver o restes cadavèrics**, qualsevol tipus de manipulació que tingui lloc sobre els mateixos (excepció de les destinades a l'obtenció de peces anatòmiques i teixits pels transplantaments).

La Tanatopraxia forma part d'aquestes **pràctiques sanitàries** i abarca tots els mètodes destinats a la adequació i conservació del cadàver, incloent-hi les tècniques de conservació i embalsamament que estan destinades a evitar l'aparició dels fenòmens de putrefacció cadavèrica.

En tot el cos legislatiu referent a les activitats de policia Mortuòria, s'associa l'adequada manipulació del cadàver i la correcta tècnica tanatopràctica, com a pràctica sanitària, a una mesura per a salvaguardar la salut pública.

Per la qual cosa, en tots els Decrets i Reglaments tant Estatals com Autonòmics, fins ençà, les operacions d'embalsamament, conservació transitòria i tanatoplàstia sobre cadàvers han d'estar realitzades per un **metge (actualment, segons l'enunciat de l'article 37 de l'actual Reglament ha de ser lliurement escollit per la família del difunt)**, és a dir, per un professional de la medicina que conegui profusament, tant el desenvolupament i evolució dels fenòmens cadavèrics, com els riscos potencials d'infecció, fonamentalment en els cadàvers classificats en el Grup I.

Aquest metge certificarà la seva intervenció i es responsabilitzarà de la mateixa, sense perjudici de la facultat de l'òrgan sanitari competent d'inspeccionar, si procedeix, les seves actuacions.

És un coneixement científic contrastat el fet de relacionar l'epidemiologia de la salut humana amb l'exposició a cadàvers, **considerant el risc infecció de cadàvers d'humans, fonamentalment en els següents casos:** Tuberculosi, Infeccions per estreptococs, Infeccions gastrointestinals, Meningitis i septicèmia produïdes per meningococ, Infeccions gastrointestinals, Malaltia de Creutzfeldt-Jakob, Hepatitis B, Hepatitis C, Virus VIH i Febre hemorràgica. I, finalment, no hem d'oblidar les grans catàstrofes i les anormalitats epidemiològiques.

En l'article 8 del Projecte de Real Decret pel qual es regulen les condicions tècnico-sanitàries bàsiques en matèria de Sanitat Mortuòria s'estableix, entre altres mesures, que les operacions d'embalsamament i conservació transitòria seràn sempre practicades **per personal degudament format en tècniques de tanatopràxia amb formació acreditada pel Ministeri d'Educació i Ciència "o" per Metges Tanatòlegs.**

L'Associació Catalana de Metges Forenses a la que pertanyen la pràctica totalitat dels Metges Forenses de Catalunya i la seva Junta Directiva, entenem que l'aplicació literal d'aquest articulat, essencialment en el que fa referència a la **possibilitat** que persones que **NO SÓN METGES**, encara que puguin ser, sens dubte, formades en tècniques de conservació, puguin realitzar actuacions **SANITÀRIES** sobre un cadàver sense la supervisió i control directes d'un facultatiu amb experiència i coneixements dels fenòmens cadavèrics i els riscos infecciosos, pot suposar, ben segur un gens menyspreable risc per la salut pública.

Les tècniques de manipulació d'un cadàver per a la seva conservació i evitació dels fenòmens de putrefacció, formen part d'allò que el Reglament reconeix com a pràctica sanitària sobre un cadàver, dins de les mesures globals per a salvaguardar la salut pública. És per la qual cosa que el col·lectiu de Metges Forenses considera perillós que les pràctiques sanitàries sobre un cadàver siguin realitzades exclusivament per personal, sense els coneixements científics sobre els fenòmens cadavèrics i els potencials riscos infecciosos que implica la manipulació sanitària d'un cadàver, i que solament un metge amb experiència en aquest camp pot obviar, prevenir i, per tant, actuar de forma efectiva, eficaç i segura tant per ell, com per a la salut pública.

A més a més, solament un metge expert en aquest camp és capaç de certificar la seva actuació i responsabilitzar-se dels resultats sanitaris de l'actuació sobre el cadàver.

Considerem doncs que, essent la tanatopràxia una activitat sanitària destinada a la conservació cadavèrica i l'evitació dels fenòmens de putrefacció, i en base a les consideracions sanitàries comentades en aquest escrit, totes aquelles actuacions que se'n derivin (embalsamament, conservació transitòria, tanatoplàstia, fonamentalment), han de ser indefectiblement realitzades, controlades i supervisades per un **metge amb experiència** en aquest camp.

Això, sense perjudici que personal tècnicament preparat resulti de gran ajut en el desenvolupament d'aquestes activitats.

Per tal de poder col·laborar en el desenvolupament d'un nou projecte de Reglament de Policia Mortuòria, ens posem a la seva disposició per establir criteris comuns i oferir el nostre ajut en tot allò en que puguem ser útils.

Cordialment

JUNTA DIRECTIVA DE L'ACMF

Dr. Xavier Bernal i Martí
President

Dr. Carles Martin Fumadó
Secretari